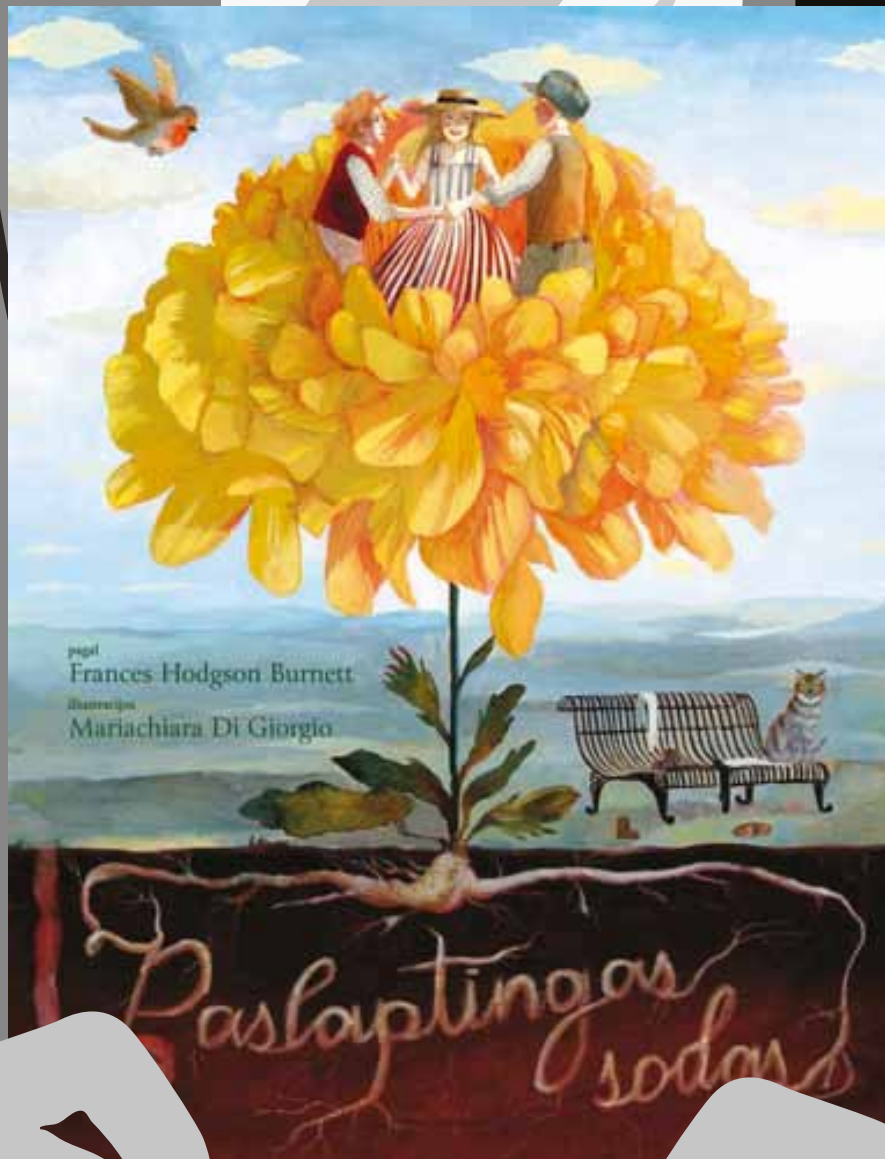

33 cm

Realus knygos
dydis

Vieną vakarą, netverdama smalsumu, ji paklausė Martos apie sodą.
– Kodėl mano dėdė užrakino sodą? – mergaitė paklausė kambarinės, kuri tvarkė jos drabužius.
– Ką? – perklausė Marta. Nors ir suprato mergaitės klausimą, nusprendė į jį neatsakyti.
– Klausiu apie sodą. Kodėl jis užrakintas? – neatlyžo Merė, pasiryžusi išsiaiškinti.
Marta atsiduso draskoma noro viską papasakoti ir kartu baimės atskleisti per daug. Galiausiai ji prisėdo greta Merės ant kilimo priešais židinį.
– Niekaip negali išmesti jo iš galvos, ar ne? Kodėl jis tave taip domina?
– Noriu sužinoti, kodėl ponas Kreivenas taip jo nekenčia, kad uždraudė kitiems į jį įžengti.
– Ką gi, – nusileido Marta, – teks tau papasakoti. Tačiau privalai pažadėti, kad niekam nepasakosi, nes poniai Medlok nepatinka, kai apie tai kalbama. Ar supratai?

Merė linktelėjo, ir Marta kalbėjo toliau:

– Taigi, sodas buvo užveistas būtent poniai Kreiven, kai tik jiedu susituokė. Jiedu su tavo dėde praleido ten daug laiko ir niekam nebuvo leista įeiti į vidų, net sodininkams. Ponia jį prižiūrėjo pati, jai patiko rūpintis rožėmis ir kitomis gėlėmis. Tačiau vieną dieną šaka, ant kurios ji sėdėjo, lūžo, ir ji mirė nuo patirtų sužalojimų. Poną Kreiveną šis įvykis taip sukrėtė, kad jis nusprendė, jog daugiau niekam nebeleis ten lankytis.

Merė Martos žodžiai labai paveikė. Ji nė akimirką nepagalvojo, kad paslaptį sodas galėtų slėpti tokią skaudžią istoriją. Pati nebuvo linkusi į švelnumą ar atjautą, bet tą akimirką suvokė, kad pajuto ir viena, ir kita, ir labai smarkiai – nuoširdžiai tariant, tai pajusti privertė dėdės patirta netektis.

Mąstydamą apie šią tragišką istoriją, Merė išgirdo vėją, galingais gūšiais daužantį senojo dvaro sienas, ir sudrebėjo nuo minties, kad šiuo metu galėtų būti lauke vienui viena. Geriau išiklausiusi lyg ir išgirdo švelnią raudą, sklindančią iš kažkurio tolimo dvaro kambario.

– Kas čia? – paklausė ji Martos.

– Čia vėjas, – atsakė kambarinė ir nuraudo, tarytum kažką slėpdama. – Kai pučia per viržynę, dažnai rodosi, jog kažkas aimnuoja.

– Man atrodo, kad aimana sklinda ne iš lauko, – užsispyrė mergaitė. – Paklausk, skamba lyg...

Jai nespėjus baigti sakinio, durys į kambarį su trenksmu atsivėrė, įleisdamos šaltą skersvėją, kuris užpūtė žvakę.

Merė ir vėl išgirdo dejonę, ir šįkart abejonių nebeliko – vaitojo žmogus.

– Panašu į verkiantį vaiką, – tarė ji.

Marta nuskubėjo uždaryti durų, kartodama, kad čia tik vėjas. Merė ja nepatikėjo ir nusprendė, kad kai tik galės, išsiaiškims pati.

Kitą dieną pliaupė lietus, tad Merė negalėjo eiti žaisti į lauką kaip paprastai.

– Ką veikti namie, kai negali eiti į lauką? – paklausė ji Martos.

– Paprastai galima tvarkytis arba gaminti, nors vaikams tai ir sudėtinga, ypač kai mūsų namelyje tiek nedaug vietos. Vienintelis, kuriam nė motais sušlapti ir lįsti į lauką, kai pila kaip iš kibiro, yra Dikenas. Tokią dieną kaip ši prieš kelerius metus jis aptiko beskestančią lapę, o kitą kartą išgelbėjo kovarnį. Dabar tie gyvūnai visur jį sekioja. Tapo geriausiais draugais.

– Aš taip pat norėčiau turėti draugų gyvūnų! – sušuko Merė, kurią visada žavėjo Martos pasakojimai apie savo šeimą.

– Negi nėra nieko, ką mėgtum veikti? – paklausė kambarinė. – Pavyzdžiui, siūti arba net skaityti...

– Taip, skaityti man patinka, – atsakė Merė. – Bet neturiu knygų...

– Paklausk ponios Medlok, gal ji leis pasiskolinti kokią knygutę iš savo bibliotekos.

Merė apie tai pagalvojo ir nusprendė nieko neklausti ponios Medlok. Pati susiras tą biblioteką ir ištyrinės visą namą su užrakintais kambariais. Taip diena tikrai neprailgs!

Martai išėjus, mergaitė išlindo iš savo kambario į koridorių. Sienos buvo nukabinėtos paveikslais su pasipūtusiais, prašmatniai apsirengusiais žmonėmis, kurie tarsi žiūrėjo, kaip ji mėgina atidaryti kiekvienas duris.

Visos durys buvo užrakintos, kaip kad jai ir buvo sakyta, ir ji jau buvo benuleidžianti rankas, kai rankena netikėtai nusileido, ir durys atsivėrė į miegamąjį, kurio sienas dengė siuvinėtos užuolaidos – čia buvo didžiulis židinys, stovėjo inkrustuoti baldai.

Po to ji aptiko dar daugiau atidarytų ir įmantriai išpuoštų kambarių. Viename jų rado spintelę su dramblio kaulo drambliukų šeima, su kuriais ilgai žaidė, o kitame – susidraugavo su pelyte.

Tyrinėti ji pavargo, tad nusprendė grįžti į savo kambarį. Staiga suprato, kad pasiklydo.

Klaidžiodama be aiškios krypties, ji išgirdo tą patį garsą, kaip ir vakar, ir nusprendė išsiaiškinti, kas čia vyksta. Jai žengiant koridoriumi, iš priešingos pusės atėjo ponია Medlok, nutaisiusi pikta veidą.

– Ką tu čia veiki? – pareikalavo atsakymo šeimininkė.

– Išgirdau kažką verkiant, tad atėjau pasižiūrėti, – paaiškino Merė.

– Niekas čia neverkia, keliauk į savo kambarį, – liepė šeimininkė, pačiupdama Merę už rankos ir ją nusitempdama.

– Liksi čia, ar aišku? – užtriko ponია Medlok, joms parsiradus į Merės kambarį. – Jei dar kartą nučiupsiu slampinėjančią po namus, užrakinsiu!

Tai pasakiusi namų šeimininkė išėjo, trenkdama paskui save durimis.

Merei nepatiko būti baramai, tačiau šiuurkštūs šeimininkės žodžiai jai neužstrigo ilgam.

Jai patiko žaisti su drambliukais ir džiaugėsi susipažinusi su pelyte.

Po kelių dienų į dangų virš viržynės
vėl sugrįžo saulė.

– Dar ne pavasaris, – pakomentavo
Marta, žvelgdama pro langą. – Tačiau jis
jau nebetoli. Tokią dieną mielai praleisiu namie su savo broliais ir seserimis!

Merė pritarė kambarinės entuziazmui, tačiau vis tiek nelengva širdimi išėjo
tyrinėti parko. Jai ėmė patikti šnekučiuotis su Marta, tad žinant, kad kambarinė
sugrįš tik rytoj, lauke žaisti tapo nebesmagu.

Ji nubėgo prie tvenkinio, kuris pakeldavo jai nuotaiką, todėl susitikusi sodininką
Beną mielai su juo pasikalbėjo. Merė pylė jam klausimus apie augalus, liepsnelę

ir pavasarį, o Benas, kuris paprastai būdavo paniuręs ir laikydavosi nuošaliai, buvo nusiteikęs papasakoti jai viską, ką tik žinojo apie šias apylinkes.

Sodininkui grįžus prie darbų, Merė patraukė palei gebenėmis apaugusią sieną. Taip bevaikštant, mergaitę prisivijo liepsnelė ir ėmė kapsėti snapu apie kojas.

Stebėdama paukštelį ji pamatė kažką ant žemės.

Pasilenkė pasižiūrėti iš arčiau ir išvydo iš žemių kyšantį kažkokį metalinį daiktą. Ji puolė rausti jį rankomis ir galiausiai atkasė surūdijusį raktą.

Jei čia buvo raktas nuo paslaptingojo sodo, ji rado tikrą lobį!

Manydama, kad Marta naktį miegojo namelyje su savo šeima, Merė nesitikėjo išvysti jos kitą rytą vos prabudusi, tačiau Marta kaip tik tuo metu atnešė jai pusryčius.

– Pabudau auštant, o keliaudama čia mačiau, kaip saulė kyla virš viržynės, – kaip visada džiugiai suokė ji Merėi. – O pro šalį važiuojantis ūkininkas pasiūlė pavėžėti mane savo vežime. Kaip buvo smagu!

Susidomėjusi Merė norėjo išgirsti viską, ką Marta veikė namuose, o kambarinė pasakojo, kaip jie plovė indus, kepė duoną ir vakare sėdėdami prie židinio klausėsi pasakojimų apie iš Indijos atvykusią mergaitę.

– Pasakojai jiems apie mane? – apstulbo Merė.

– Žinoma! – atsakė Marta. – Be viržynės, jie nieko nėra matę, o istorijos apie tolimus kraštus juos tiesiog užburia.

– Na, tai aš tau papasakosiu apie dramblius ir kitus dalykus, kuriuos man teko matyti Indijoje, kad kitą kartą grįžusi į namus galėtum jiems dar daugiau papasakoti!

– Jiems tai labai patiks! Oi, vos nepamiršau... – ištarė Marta, išskubėdama kažko pasiimti. – Štai, čia tau! – tarė ji, paduodama Merėi virvę.

– O! – šūktelėjo Merė.

– Pas mus užsuko prekeivis, o tarp jo siūlomų prekių buvo ir kelios šokdynės. Motina nusprendė nusipirkti jas už kelis pensus iš mano atlyginimo, kurį jai atiduodu. „Juk tai mergaitei reikia kokio nors žaislo, o ir stipresnė taps!“ – tarė ji.

Merė negalėjo tuo patikėti.
Dar niekas nebuvo jai toks geras,
ypač be jokios priežasties!

Ji pasižiūrėjo į šokdynę ir susigėdusi ištiesė ją ant grindų.

– Ar kažkas ne taip? – paklausė Marta.

– Tiesiog... – sumikčiojo Merė. – Tiesiog... Nežinau, kaip ja naudotis.

– A, supratau, nesijaudink. Viskas labai paprasta. Žiūrėk! – Marta pakėlė šokdynę, parodė Merėi, ką su ja daryti, ir gražino mergaitei.

Merė pamėgino pašokinėti. Iš pradžių sekėsi nekaip, tačiau ji gana greitai igudo ir netrukus ėmė smagiai šokinėti.

– Gal eik pašokinėti į sodą? – paragino ją Marta.

Merė padarė kaip paliepta. Iš pradžių teko kelis kartus sustoti, nes pritrūko oro, tačiau ji greitai sustiprėjo.

Šokinėdama per parką ji susitiko Beną ir sustojo pasišnekučiuoti, tačiau noras šokinėti užgožė susidomėjimą sodu, tad atsisveikinusi su senuku nušoliavo savo keliais. Ji šokinėjo per daržą į vaismedžių sodą. Čia išvydo jos laukiančią liepsnelę.

– Sveika, liepsnele! – džiaugsmingai pasisveikino Merė. Paukštelis nušoko ant gebenės, lipančios siena, šakelės ir taip pat pasisveikino su ja čirptelėdamas.

– Vakar parodei man, kur buvo raktas, – tarė mergaitė, paliesdama kišenę, kurią svarino sunkus raktas. – Gal žinai ir kur durys, vedančios į paslaptinį sodą? – pasiteiravo ji. Užuoat atsakiusi, liepsnelė užskrido ant sienos.

Merė stovėjo nejudėdama ir laukė, ką liepsnelė darys toliau. Jai nekrustelėjus, mergaitė žengė arčiau, ir kaip tik tą akimirką nuo viržynės atskriejo vėjo gūsis, kuris siūbtelėjo takeliu pro Merę, kad net plaukai suvilnijo jai prieš akis.

Nusibraukusi plaukus nuo veido ji pastebėjo, kad vėjo šuoras nustūmė į šalį dalį gebenės šakų, dengiančių sieną. Merėi pasirodė, kad tarp lapų kyšo kažkoks daiktas, panašus į rankeną. „Kaip keista!“ – pagalvojo ji ir nustūmusi kitas šakas priėjo pasižiūrėti.

**Ji neklydo. Ten priešais ją,
nors ir neįtikėtina, buvo durys.**

Rodėsi, kad tai neįmanoma, tačiau kažkas jai kuždėjo, jog tai turėtų būti durys į taip trokštamą pamatyti paslaptinį sodą.

Per daug negalvodama ji išsitraukė iš kišenės rastą raktą ir įkišo į spyną. Jis tiko! Lėtai pasukusi atrakino duris ir jas stumtelėjo. Akimirką padvejojo, lyg nedrįsdama žengti į vidų. Tada pajudėjo į priekį – nusprendė įeiti į sodą, kuris tiek laiko stovėjo apleistas, ir uždarė paskui save duris.

